

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/2079,**annettu 25 päivänä lokakuuta 2022,****tilapäisen tuen myöntämisestä Kroatian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto myönsi Kroatialle täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1348 ⁽²⁾ Kroatian 6 päivänä elokuuta 2020 esittämän pyynnön johdosta taloudellista apua lainana, jonka määrä on enintään 1 020 600 000 euroa, jonka keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta ja saatavuusaika 18 kuukautta ja jonka avulla täydennetään Kroatian kansallisia toimia covid-19:n leviämisen vaikutusten lieventämiseksi sekä taudin leviämisestä työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheutuvien sosioekonomisten vaikutusten käsittelemiseksi.
- (2) Kroatian oli määrä käyttää lainaa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 3 artiklassa tarkoitettujen työajan lyhentämisyjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden rahoittamiseen.
- (3) Covid-19:n leviämisen vuoksi huomattava osa Kroatian työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että Kroatian julkiset menot ovat toistuvasti kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 3 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta.
- (4) Covid-19:n leviäminen ja Kroatian vuosina 2020, 2021 ja 2022 toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet kyseisen leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi ovat vaikuttaneet perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Vuonna 2020 Kroatian julkisen talouden alijäämä oli 7,3 prosenttia ja julkinen velka 87,3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT), ja vuoden 2021 lopussa alijäämä oli supistunut 2,9 prosenttiin ja velka 79,8 prosenttiin. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan Kroatian julkisen talouden alijäämän odotetaan olevan 1,8 prosenttia ja julkisen velan 73,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoden 2022 loppuun mennessä. Komission kesän 2022 väliennusteen mukaan Kroatian BKT:n odotetaan supistuvan 3,4 prosenttia vuonna 2022.
- (5) Kroatia pyysi 25 päivänä heinäkuuta 2022 unionilta 550 000 000 euroa taloudellista lisäapua täydentääkseen edelleen vuosina 2020, 2021 ja 2022 aloittamia kansallisia toimia, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisestä työntekijöille aiheutuvia sosioekonomisia seurauksia. Kroatia on erityisesti jatkanut ja muuttanut johdanto-osan 6–7 kappaleessa esitettyjä työajan lyhentämisyjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä.
- (6) Kroatia on ottanut työmarkkinalain ⁽³⁾ nojalla käyttöön toimenpiteen, jolla myönnetään yhteisrahoitusta työntekijöiden palkkoihin yrityksille, joiden tulot ovat laskeneet vuoteen 2019 verrattuna. Tuloperusteiden lasku on seuraava: maaliskuun ja toukokuun 2020 välisenä aikana 20 prosentin lasku, kesäkuun ja joulukuun 2020 välisenä aikana 50 prosentin lasku, ja tammikuusta 2021 alkaen ainoa vaatimus on tulojen väheneminen vuoden 2019 vastaavaan kuukauteen verrattuna edellyttäen, että työsuhdetta ei päätetä. Maaliskuun 2020 osalta tuen määrä oli 3 250 Kroatian kunaa jokaista koko-aikaista työntekijää kohti, ja huhtikuusta 2020 alkaen kuukausittaisen tuen

⁽¹⁾ EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

⁽²⁾ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1348, annettu 25 päivänä syyskuuta 2020, tilapäisen tuen myöntämisestä Kroatian tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena (EUVL L 314, 29.9.2020, s. 28).

⁽³⁾ OG 118/18, 32/20, 18/22.

määrä on ollut 4 000 kunaa jokaista kokoaikaista työntekijää kohti. Tuen määrä työntekijää kohti pysyy muuttumattomana toimenpiteen voimassaoloaikana, mutta tukikelpoiset alat muuttuvat ajan mittaan taloudellisista olosuhteista riippuen. Marraskuun 2020 ja kesäkuun 2021 välisenä aikana yritykset, jotka ovat kansallisten viranomaisten päätöksellä sulkutoimien kohteena, saivat tukea kokopäiväistä työntekijää kohden sulkutoimien päivien lukumäärästä riippuen, mutta enintään 4 000 kunaa täydeltä kuukaudelta sulkutoimien aikana. Toimenpiteellä jatketaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 3 artiklan a alakohdassa kuvattua toimenpidettä, josta säädetään 20 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa Kroatian työvoimapalvelun hallintoneuvoston päätöksessä, jota muutettiin 25 päivänä maaliskuuta, 7 päivänä huhtikuuta, 9 päivänä huhtikuuta, 6 päivänä toukokuuta, 28 päivänä toukokuuta, 18 päivänä kesäkuuta, 25 päivänä kesäkuuta, 10 päivänä heinäkuuta, 29 päivänä heinäkuuta, 7 päivänä syyskuuta, 22 päivänä lokakuuta, 4 päivänä marraskuuta ja 4 päivänä joulukuuta 2020. Työvoimapalvelun hallintoneuvoston tekemät myöhemmät muutokset hyväksyttiin päätöksillä, jotka tehtiin 8 päivänä tammikuuta, 21 päivänä tammikuuta, 3 päivänä maaliskuuta, 15 päivänä huhtikuuta, 30 päivänä huhtikuuta, 31 päivänä toukokuuta, 23 päivänä heinäkuuta, 25 päivänä elokuuta, 29 päivänä syyskuuta, 15 päivänä lokakuuta ja 4 päivänä marraskuuta 2021 sekä 27 päivänä tammikuuta ja 31 päivänä toukokuuta 2022. Toimenpide lopetettiin kesäkuun 2022 lopussa.

- (7) Kroatia otti työmarkkinalain perusteella käyttöön myös toimenpiteen, jolla tuetaan työajan tilapäistä lyhentämistä kesäkuun 2020 ja joulukuun 2022 välisenä aikana minkä tahansa alan yrityksessä, joka työllistää vähintään 10 työntekijää. Tämän toimenpiteen soveltamisen edellytyksenä on, että kaikkien kokoaikaisten työntekijöiden yhteenlasketun kuukausittaisen työajan odotetaan vähenevän vähintään 10 prosenttia työnantajan tasolla ja 20 prosenttia liiketoimintayksikön tasolla sinä kuukautena, jota varten tukea haetaan. Tukea hakevalta työnantajalta edellytetään myös yhteyden osoittamista covid-19:n leviämisen sen liiketoiminnalle aiheuttamien vaikutusten ja odotetun työajan vähenemisen välillä etenkin toimittamalla todisteet siitä, että tulot ovat vähentyneet vähintään 20 prosenttia sinä kuukautena, jota varten tukea haetaan, verrattuna vuoden 2019 vastaavaan kuukauteen tai poikkeuksellisesti vuoden 2022 tammikuun ja helmikuun tapauksessa verrattuna vuoden 2020 vastaavaan kuukauteen. Toimenpidettä koskevaa tukea haetaan sitä kuukautta edeltävänä kuukautena, jota varten tukea haetaan. Toimenpiteellä voidaan rahoittaa kutakin työntekijää enintään 2 000 kunalla kuukaudessa. Toimenpiteellä jatketaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 3 artiklan b alakohdassa kuvattua toimenpidettä, josta säädetään 29 päivänä kesäkuuta 2020 annetussa Kroatian työvoimapalvelun hallintoneuvoston päätöksessä, jota muutettiin 10 päivänä heinäkuuta ja 22 päivänä lokakuuta 2020 ja jota muutettiin edelleen 8 päivänä tammikuuta 2021 ja 27 päivänä tammikuuta 2022. Toimenpidettä on tarkoitus soveltaa joulukuun 2022 loppuun saakka.
- (8) Kroatia täyttää taloudellisen avun pyytämiseksi asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Kroatia on toimittanut komissiolle asianmukaisen näytön siitä, että toteutuneet julkiset menot ovat kasvaneet 2 220 567 523 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 vuoden 2022 huhtikuun loppuun covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden seurauksena. Tämä merkitsee äkillistä ja voimakasta kasvua, koska se liittyy myös sellaisten suoraan työajan lyhentämisyjärjestelyyn ja vastaaviin toimenpiteisiin liittyvien, voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden jatkamiseen tai muuttamiseen, jotka kattavat huomattavan osan Kroatian yrityksistä ja työvoimasta. Kroatia aikoo rahoittaa kasvaneiden menojen määrästä 631 536 540 euroa unionin varoilla ja 18 430 983 euroa omalla rahoituksellaan.
- (9) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Kroatiaa ja varmistanut niiden toteutuneiden julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämisyjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 25 päivänä heinäkuuta 2022 päivätyssä pyynnössä.
- (10) Kroatialle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osajen maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.
- (11) Koska täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1348 ilmoitettu saatavuusaika on päättynyt, taloudellista lisäapua varten tarvitaan uusi saatavuusaika. Täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1348 myönnetyn taloudellisen avun 18 kuukauden saatavuusaikaa olisi pidennettävä 21 kuukaudella, ja tämän seurauksena kokonaissaatavuusajan olisi oltava 39 kuukautta täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1348 voimaantulo seuraavasta päivästä alkaen.
- (12) Kroatian ja komission olisi otettava tämä päätös huomioon asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa lainasopimuksessa.

- (13) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.
- (14) Kroatian olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Kroatia on toteuttanut kyseiset menot.
- (15) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Kroatian tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt, soveltaen samalla yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1348 seuraavasti:

1) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

"1. Unioni asettaa Kroatian saataville enintään 1 570 600 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.

2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 39 kuukautta tämän päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä alkaen.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

"4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan. Muut erät maksetaan kyseisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti tai, tapauksen mukaan, ehtona on lainasopimukseen tehdyn lisäyksen tai Kroatian ja komission välillä tehdyn alkuperäisen lainasopimuksen korvaavan muutetun lainasopimuksen voimaantulo.”;

2) korvataan 3 artikla seuraavasti:

"3 artikla

Kroatia voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

a) työpaikkojen säilyttämistä koskevat työmarkkinalain 35 ja 36 §:n mukaiset tuet covid-19:n koettelemilla aloilla, sellaisina kuin niistä säädetään Kroatian työvoimapolvelun 20 päivänä maaliskuuta 2020 tekemässä päätöksessä, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 31 päivänä toukokuuta 2022 tehdyllä päätöksellä; ja

b) työmarkkinalain 35 ja 36 §:n mukainen työajan lyhentämiseen tarkoitettu tuki, sellaisena kuin siitä säädetään Kroatian työvoimapolvelun 29 päivänä kesäkuuta 2020 tekemässä päätöksessä, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 27 päivänä tammikuuta 2022 tehdyllä päätöksellä.”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Kroatian tasavallalle.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi vastaanottajalle.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 25 päivänä lokakuuta 2022.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. SÍKELA
